

Пліш І.В.

студент

Національний університет «Львівська політехніка»

Двуліт З.П.

д.е.н., доцент

Національний університет «Львівська політехніка»

ОСОБЛИВОСТІ ЕКСПОРТУ ТОВАРІВ ДО ЛАТВІЇ

Після вступу Латвії до Європейського Союзу (ЄС) в 2004 році були скасовані зовнішні кордони між Латвією та іншими країнами ЄС, відтак, гарантувався вільний рух товарів в межах спільного ринку. Між країнами учасницями ЄС скасовані митні формальності, тобто при поставці товару з однієї країни ЄС в іншу не застосовуються митні процедури. Митні процедури в Латвії також як і в інших країнах учасницях ЄС визначаються митними актами. Митні збори і заходи торгової політики застосовують тільки до тих товарів, які імпортуються з країн, які не є країнами учасницями ЄС [5].

Розглянемо експортну процедуру Латвії. Процедура експорту є обов'язковою майже для всіх товарів, які виходять з митної території ЄС, за дуже невеликими винятками. Ця процедура повинна забезпечити правильне застосування всіх експортних заходів.

Якщо товари, які не виготовлені в ЄС, розміщені за спеціальною процедурою, крім транзиту, реекспортуються, до них застосовуються також формальності, притаманні експортній процедурі [2].

Процедура експорту передбачає два етапи [2]:

1) **Експортна декларація.** Спочатку експортер пред'являє товар, його експортну декларацію і, якщо це необхідно, його експортну ліцензію у митному органі, відповідальному за місце, **де він створений, або де товари упаковані** або завантажені для експорту.

Якщо з адміністративних причин це положення не може бути застосовано, експортна декларація може бути подана до будь-якої митної служби, яка є компетентною.

Експортна декларація повинна бути подана електронними засобами через систему експортного контролю (ECS). У певних обставинах також може бути зроблено усну заяву (у митному офісі виїзду).

Однак використання усної декларації не допускається для товарів, щодо яких вимагається відшкодування за експорт або погашення мита, або які підлягають заборонам або обмеженням чи іншим спеціальним формальностям.

Митний орган, якому було пред'явлено товари та експортну декларацію, звільняє товари та передає відомості про експортну декларацію до декларованого митного органу [2].

2) Представлення товарів на експорт.

Згодом товар подається до **митного органу виїзду**, який перевіряє представлені товари на основі інформації, отриманої від митної служби експорту, і переконується, що вони відповідають вимогам.

У випадку, якщо товар експортуються залізницею, поштою, повітрям або морем, митним органом виїзду може бути офіс, що відповідає за місце, куди товари перевозяться за єдиним договором про перевезення до третьої країни (наприклад, порт, аеропорт, залізнична станція).

Товари, оголошені на експорт, залишаються під митним наглядом до вивезення їх з митної території ЄС. У випадках, коли митницями експорту та виїзду є інші, митниця виїзду повідомляє митному органу експорту про вихід товарів [2].

Розглянемо детальніше ставки акцизного податку у Латвії. Акцизний збір – це специфічний податок на споживання, який застосовується до певних груп споживчих товарів, що виробляються або ввозяться в країну. Метою акцизного податку є обмеження споживання товарів, які є шкідливими для навколишнього середовища та людей, а також надання доходу держави шляхом введення додаткового податку на споживання (крім податку на додану вартість) на товари, які не є товарами першої необхідності. Проте основною метою акцизного податку є фіскальна, тобто забезпечення доходів державного бюджету [1].

Підакцизними товарами є алкоголь, тютюн, нафтопродукти, природний газ, кава. Також в цьому списку присутні безалкогольні напої, електронні сигарети і рідини для них. З 2017 року передбачено поетапне підвищення ставок на алкоголь і сигарети, і до 2020 року за кожен літр вина потрібно буде доплатити 1,11 євро акцизу, а у вартості пачки сигарет буде закладено не менше 2,29 євро податку [4].

З 1 січня 2018 року ставка акцизного податку на всі інші тютюнові вироби, крім сигарет і нафтопродуктів, збільшилася внаслідок податкової реформи. Ставки акцизного збору на алкогольні напої збільшені з 1 березня 2018 року, а для сигарет - з 1 липня 2018 року [1].

У табл.1 узагальнено ставки акцизного податку на різні товари.

Таблиця 1

Ставки акцизного податку на підакцизні товари у Латвії станом на 1 січня 2019 р. [1]

№	Товар	Кількість	Ставка податку EUR
Алкогільні напої			
1	Вино	100л	101.00
2	Напої, міцністю до 6 °	100л	64.00
3	Напої, міцністю більше 6 °	100л	101.00
4	Проміжні продукти до, міцністю до 15 °	100л	101.00
5	Проміжні продукти, міцністю від 15 ° до 22 °	100л	168.00
6	Інші алкогільні напої	100л	1840.00
7	Пиво	100л	Не менше 13,6
Тютюнові вироби			
8	Сигарети	1000шт	74,6+20%
9	Сигари	1000шт	88.00
10	Тютюн дрібно нарізаний для прокатки сигарет	1000г	70.00
11	Інший тютюн для куріння	1000г	70.00
12	Тютюнові листи	1000г	70.00
Нафтопродукти			
13	Неетилований бензин	1000л	476.00
14	Неетилований бензин, до якого додається етиловий спирт (біо 5%)	1000л	476.00
15	Неетилований бензин, до якого додається етиловий спирт (Е 85) (абсолютний вміст спирту від 70 до 85% за обсягом)	1000л	142.8
16	Дизельне паливо	1000л	372.00
17	Гас	1000л	372.00
18	Ароматизований бензин	1000л	594.00
19	Нафтові гази та інші газоподібні вуглеводні	1000кг	244.00
Інші підакцизні товари			
20	Кава	100кг	142.29
21	Напої безалкогільні	100л	7.40
22	Рідини для використання в електронних сигаретах	(0,01 / мл рідини + 0,005 / мг нікотину)	0.01+0.005
23	Природний газ	(1 МВт · год)	9.64

Тепер розглянемо ввізне мито на деякі товари, порівнюючи їх зі ставками, які були до входу Латвії в ЄС. Результати досліджень подані у табл.2.

Порівняння ставок ввізного мита на товари до та після входу Латвії в ЄС [3]

№	Товар	До входу в ЄС	Після входу в ЄС
1	Сир	55%	Збільшується (залежить від сорту)
2	Мед	20%	17,3%
3	Баклажани	20%	12,8%
4	Гриби	20%	3,2%-14,4%
5	Маслини	20%	15,2%
6	Дезодоранти, солі для ванни, освіжувачі приміщень	0% або 6%	6,5%
7	Штучне хутро	0%	3,2%
8	Килими	0%	8%
9	Водонепроникне взуття	3%	17%
10	Яхти, тренажери і інші технічні засоби	15%	1,7%

Також є товари, на які ставки мита не зміняться, наприклад, на горіхи, як і раніше, ввізне мито становить 0%. З вступом в ЄС встановили мито на ввезення бананів, фініків і кавунів, а також на рис, яке є в розмірі 7,7%. Мита застосовуються також до рослинного масла і маргарину. Мінеральну воду в Латвії можна ввозити без мита, однак якщо в її склад входить цукор або інші підсолоджувачі, ароматизатори, або ж вода буде газованою, ввізне мито при її імпорті складе 9,6%. При імпорті кухонної солі мито складе 2,6 євро (1,7 лата) за тонну, тоді як раніше сіль ввозилася в країну безмитно. Також, такі товари, як мило, шкурки лисиць, зайців і кроликів, на які до вступу в ЄС було встановлено мито в розмірі 20%, ввозять без сплати мита [3].

З початку 2017 року з'явилася необхідність сплачувати внесок за ввезений з-за кордону, але не поставлений на облік в Латвії автомобіль. Податок на машини з іноземними номерами в Латвії становить близько 1000 євро на рік. Однак туристам або тим, хто приїхав у відрядження з цього приводу турбуватися не варто – збір платять тільки громадяни цієї країни. Тим, хто нехтує цим обов'язком, варто бути готовими до сплати штрафу від 400 євро [4].

Після вступу в ЄС ставки ввізного мита у Латвії змінилися, деякі з них навіть дуже відчутно для експортерів. Такі зміни позитивно позначилися на бюджеті держави, відповідно покращило її економіку. Також експортерам слід звернути увагу на експортну процедуру, оскільки вона є обов'язковою для всіх товарів, що експортуються.

Список джерел:

1. Akcīzes nodokļa likmes. URL: <https://www.vid.gov.lv/lv/node/319>
2. Tax system in Latvia. URL: <http://www.fm.gov.lv/en/s/taxes/>
3. TVNET. С 1 мая изменятся ввозные пошлины на многие виды товаров. URL: <https://rus.tvnet.lv/6133201/s-1-maya-izmenyatsya-vvoznnye-poshliny-na-mnogie-vidy-tovarov>
4. Налоговый климат у Латвии. Emigranto. URL: <https://emigranto.ru/evropa/latviya/nalogi-v-latvii-2.html>
5. Торговля и таможня. URL: <http://www.liaa.gov.lv/ru/investitsii-v-latvii/biznes-putevoditel-latvii/torgovlya-i-tamozhnya>